Materiallar to’plami · Conference Proceedings

“Iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy huquqlarni ta’minlash: global chaqiriqlar va milliy yechimlar(Fuqarolarning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy huquqlari: transmilliy muammolar va ularni hal etish mexanizmlari)”

01 October – 14 November 2026

UDK 37

IQTISODIY, IJTIMOIY VA MADANIY HUQUQLARNI TA’MINLASH: GLOBAL CHAQIRIQLAR VA MILLIY YECHIMLAR

BO‘LAJAK JISMONIY TARBIYA O‘QITUVCHILARIDA KONSTRUKTIV-HARAKAT KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH DASTURINING SAMARADORLIGI

Muhsiddin Alisher o‘g‘li Asqarov*

Turan International University tadqiqotchisi

✉ muhsiddin66@gmail.com

ANNOTATSIYA

Maqolada konstruktiv-harakat kompetensiyasini shakllantirish dasturini baholash protokoli ishlab chiqiladi. Dastur mazmuni, taqqoslash sharti va natija mezonlari o‘zaro bog‘lanadi. Boshlang‘ich, yakuniy va kechiktirilgan o‘lchovlar loyihalanadi. Amalga oshirish sifati bilan kompetensiyadagi o‘zgarish farqlanadi.

Kalit so‘zlar

konstruktiv-harakat kompetensiyasi, dastur samaradorligi, tadqiqot protokoli, faol taqqoslash, kechiktirilgan baholash, ta’sir miqdori, amalga oshirish sifati.

KIRISH

Ta’lim dasturining mantiqan puxta tuzilishi uning samaradorligi isbotlanganini anglatmaydi. Bo‘lajak jismoniy tarbiya o‘qituvchilariga yangi topshiriqlar, video tahlil yoki refleksiv mashqlar berilishi ta’limiy yangilik bo‘lishi mumkin. Biroq aynan shu dastur kompetensiyani rivojlantirdimi, o‘zgarish odatiy mashg‘ulotdan kattaroqmi va yangi vaziyatda saqlanadimi, degan savollar alohida tekshirilishi lozim. Mazkur maqola shu tekshiruvning protokolini ishlab chiqadi. Unda haqiqiy tajriba o‘tkazilgani, talabalar natijalari olingani yoki statistik ustunlik aniqlangani haqida da’vo mavjud emas.

Nurullayev jismoniy tarbiya va sport ta’limida o‘quv jarayonini loyihalashning metodik asoslarini ko‘rib chiqadi [1]. Tangriyev oliy ta’lim jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarini kompetensiyaviy yondashuv asosida individuallashtirish masalasini yoritadi [2]. Ushbu nazariy yo‘nalishlar dastur tarkibini shakllantirish uchun mahalliy kontekst beradi. Biroq ulardan aynan konstruktiv-harakat kompetensiyasi bo‘yicha yangi dastur tasdiqlangan degan xulosa chiqarilmaydi. Loyihalashning asoslanganligi bilan ta’sirning empirik bahosi bu maqolada izchil ajratiladi; ular bir xil ilmiy vazifani bajarmaydi.

Konstruktiv-harakat kompetensiyasi maqsadga mos harakat vazifasini tuzish, o‘quvchi javobini tahlil qilish va pedagogik shartlarni asosli qayta tashkil etish qobiliyati sifatida ishchi tarzda belgilanadi. Dastur sport natijasini oshirishga qaratilgan mashg‘ulot majmuasi emas. Uning bevosita maqsadi sport mazmunini o‘rgatish qaroriga aylantirishdir. Shu sababli asosiy natija tezlik, kuch yoki musobaqa o‘rni bilan emas, yangi pedagogik vazifada loyihalash va moslashtirish sifati bilan baholanishi taklif etiladi. Jismoniy faoliyatga aloqador qo‘shimcha kuzatuvlar esa alohida ma’noga ega bo‘ladi.

Maqolaning maqsadi dastur mazmuni, taqqoslash sharti, o‘lchov va tahlil rejasini yagona tekshiriladigan tizimga keltirishdir. Tadqiqot savoli shunday qo‘yiladi: taklif etilgan dastur teng vaqtli muqobil tayyorgar-

likka nisbatan yangi vazifada pedagogik loyihalash sifatiga qanday ta’sir ko‘rsatadi? Hozir bu savolga empirik javob yo‘q. Maqolaning natijasi oltita modul, amalga oshirish qaydlari, o‘lchov sxemasi va tahlil qarorlaridan iborat protokoldir. Dastur samaradorligi haqidagi kelgusi xulosa mazkur rejaga muvofiq yig‘iladigan ma’lumotga bog‘liq bo‘ladi.

MATERIALLAR VA METODLAR

Manbalar tanlovi barcha dasturlar bo‘yicha tizimli sharh emas. Adabiyotlardan olinadigan dalil bilan ushbu maqolada taklif etiladigan qarorlar farqlanadi. Keyingi paragraflardagi ishtirokchi tanlash, guruhlash, o‘lchov va statistik tahlil amallari bajarilgan jarayon emas, oldindan rejalashtirilayotgan protokolning qismlaridir.

Adolf va hammualliflar sog‘liqni saqlashga yo‘naltirilgan kasbiy kompetensiyani shakllantirishning mazmunini muhokama qiladi [3]. Rybakina uzluksiz ta’limda kompetensiyaviy yondashuvning nazariy o‘rnini tahlil etadi [4]. Bu ishlar dasturda maqsad, faoliyat va rivojlanishning davomiyligini bog‘lashga yordam beradi. Ular yangi dastur uchun tayyor ta’sir miqdori bermaydi. Mazkur protokolda har bir modulga kuzatiladigan mahsulot biriktiriladi; mahsulotning mavjudligi esa avtomatik ravishda kompetensiya o‘sganini bildirmaydi. O‘sish mustaqil va mazmunan yangi topshiriq orqali baholanadi.

Ishtirokchilar sifatida jismoniy tarbiya o‘qituvchisi bo‘lishga tayyorlanayotgan talabalar ko‘zda tutiladi. Qabul shartlari, o‘qish bosqichi, oldingi pedagogik amaliyot va sport ixtisoslashuvi tadqiqot boshlanishidan oldin belgilanadi. Tadqiqotda qatnashishga rozilik odatiy fan bahosidan ajratiladi; rad etish ta’lim imkoniyatini kamaytirmasligi kerak. Voyaga yetmagan o‘quvchilar bilan amaliyot kiritilsa, tegishli ruxsat va himoya tartiblari alohida ishlab chiqiladi. Ushbu maqolada muassasa, etika ruxsati raqami yoki qatnashchilar soni mavjud bo‘lmagani uchun ular to‘qib ko‘rsatilmaydi.

Tanlanma hajmi resursga qarab tasodifiy raqam bilan belgilanmaydi. Lakens uni ilmiy maqsad, aniqlik talabi yoki eng kichik ahamiyatli ta’sir kabi asoslar bilan izohlash variantlarini muhokama qiladi [7]. Mazkur protokol uchun avval asosiy natija, mazmunan muhim farq, kutiladigan tarqoqlik, guruhlanish va yo‘qotish ehtimoli aniqlanishi lozim. Pilot ma’lumot faqat katta ta’sirni kutish uchun emas, o‘lchov hamda tashkil etish parametrlarini tushunish uchun ishlatiladi. Zarur parametrlar yo‘qligi sababli hozir tayyor quvvat hisobi yoki qat’iy tanlanma soni berilmaydi.

NATIJALAR

Hozirgi tadqiqotning birinchi natijasi dastur ta’sirining mantiqiy zanjiridir. Resurslar sifatida o‘qituvchi yo‘riqnomasi, sport mazmuni, qisqa topshiriqlar va qayta aloqa vaqti belgilanadi. Faoliyat diagnostika, loyihalash, mikroo‘qitish, dalil tahlili va qayta bajarishni qamrab oladi. Oraliq mahsulotlar reja, kuzatuv yozuvi va tahrirlangan vazifadir. Yakuniy kutiladigan natija yangi vaziyatda mustaqil pedagogik qaror sifatidir. Bu zanjir taxminlarni oshkor qiladi; u sababiy munosabat allaqachon tasdiqlanganining grafik yoki matnli isboti emas.

Ikkinchi natija barqaror yadro va moslashtiriladigan qismlarni ajratishdir. Dastur yadrosi muammoni tashxislash, tanlovni asoslash, amalda sinash va dalilga ko‘ra qayta qurishdan iborat. Sport turi, misol, jihoz hamda guruhlash shakli muassasa imkoniyatiga mos o‘zgarishi mumkin. Lekin qayta bajarish bosqichi chiqarib tashlansa yoki refleksiya faqat umumiy taassurotga aylansa, dastur mexanizmi o‘zgaradi. Shu sababli har qanday moslashtirish alohida qayd etilib, uning yadroga ta’siri tushuntirilishi taklif qilinadi.

Uchinchi natija samaradorlik, amalga oshirish sifati va maqbullikni alohida o‘lchashdir. Samaradorlik yangi topshiriqdagi kompetensiya farqiga, amalga oshirish sifati rejalashtirilgan faoliyatning bajarilishiga, maqbullik esa ishtirokchilar hamda o‘qituvchining yuklama va foydalanish haqidagi bahosiga tegishli. Yoqimli mashg‘ulot yuqori ta’sirni, yuqori qatnashuv esa sifatli o‘rganishni avtomatik isbotlamaydi. Aksincha, foydali natija ortiqcha vaqt yoki noqulaylik bilan kuzatilsa, bu muhim cheklov bo‘ladi. Har uch turdagi axborot hisobotda alohida saqlanishi kerak.

Sims va Fletcher-Wood kasbiy rivojlanishning “samarali xususiyatlari” haqidagi keng xulosalarning daliliy asoslarini tanqidiy tekshiradi [5]. Bu ogohlantirish mazkur dasturga ham tegishli: hamkorlik, video yoki faol o‘rganishning mavjudligi o‘z-o‘zidan ta’sir kafolati emas. Har bir elementning qaysi o‘quv jarayoniga xizmat qilishi va qanday kuzatilishi belgilanishi kerak. Maqolada komponentlarning birgalikdagi dasturi ba-

holanadi; faqat umumiy ta’sir topilganda aynan bitta komponent sabab bo‘lgan deb aytilmaydi. Buning uchun boshqa, komponentlarni ajratadigan dizayn talab qilinadi.

Dastur loyihasi olti moduldan iborat. Mustaqil ish vaqti alohida qayd etiladi. Davomiylik keyingi pilotda yuklama, jihoz va ta’lim dasturi bilan mosligi bo‘yicha tekshirilishi lozim.

1-jadval. Dastur modullari va ularni amalga oshirish dalillari

Modul va vaqt	Asosiy faoliyat	Ta’limiy mahsulot	Jarayonni tekshirish
Tashxislash-4 soat	O‘quvchi javobini va maqsadni farqlash	Dalil va taxmin ajratilgan yozuv	Kuzatuvga tayangan izoh bormi?
Loyihalash-4 soat	Muqobil mashq ketma-ketliklari	Asoslangan dars fragmenti	Tanlov maqsadga bog‘langanmi?
Mikroo‘qitish-4 soat	Qisqa darsni amalga oshirish	Kuzatuv va faoliyat qaydi	Reja bilan bajarish mosmi?
Video tahlil-4 soat	Epizodni dalil asosida talqin qilish	Muqobil qaror va izoh	Taassurot va dalil ajratilganmi?
Qayta bajarish-4 soat	Tahrirlangan vazifani sinash	Oldingi va keyingi reja	O‘zgarish sababi ko‘rsatilganmi?
Transfer-4 soat	Yangi shartda qaror loyihalash	Yangi vazifa va cheklovlar tahlili	Prinsip asosli ko‘chirilganmi?

Modullar ketma-ketligi boshlang‘ich qarorni qayta ko‘rish imkonini saqlaydi. Masalan, video tahlilda aniqlangan qiyinchilik talabani avvalgi rejasiga qaytarishi mumkin. Bu qaytish qo‘shimcha topshiriq emas, dastur mexanizmining bir qismidir. Har bir talaba rejaning dastlabki va tahrirlangan variantini saqlaydi; tahrirning sababi dalil bilan yoziladi.

Dasturga qatnashishning o‘zi samaradorlik ko‘rsatkichi emas. Modullardagi mahsulotlar ta’limiy jarayonni tavsiflaydi, yakuniy baholash esa oldindan mashq qilinmagan vazifa orqali o‘tkazilishi rejalashtiriladi. Shu tariqa o‘rgatilgan namunani yodlab qaytarish bilan prinsipni yangi vaziyatga qo‘llash ajratiladi.

Taqqoslash sharti faol muqobil tayyorgarlik sifatida loyihalanadi. Unda ham bir xil sport mazmuni, teng auditoriya vaqti va o‘qituvchi bilan aloqaning o‘xshash hajmi bo‘ladi, biroq dasturdagi to‘liq tashxis–sinov–qayta loyihalash sikli maxsus tashkil etilmaydi. Muqobil ta’limning amalda nimadan iboratligi yozma ravishda qayd qilinadi. “An’anaviy usul” degan umumiy nom yetarli tavsif emas. Guruhlar o‘rtasidagi farq vaqt, e’tibor yoki jihozning yashirin tengsizligi bilan izohlanmasligi uchun shu shartlar imkon qadar muvofiqlashtiriladi.

Tashkiliy imkoniyat bo‘lsa, o‘quv guruhlarini tasodifiy taqsimlash rejalashtiriladi. Alohida talabalarning bir-biridan material olish xavfi yuqori bo‘lganda guruh darajasida taqsimlash ma’qul bo‘lishi mumkin. Biroq bunda talabalar bir guruh ichida o‘zaro bog‘langan kuzatuvlardir; guruhlar soni va guruh ichidagi o‘xshashlik tahlilda hisobga olinadi. Connolly va hammualliflar ta’limdagi randomizatsiyalangan tadqiqotlar tajribasini ko‘rib chiqadi [6]. Mazkur manbadan randomizatsiya har qanday sharoitda barcha metodologik muammoni bartaraf etadi degan xulosa olinmaydi.

Tasodifiy taqsimlash imkonsiz bo‘lsa, boshlang‘ich xususiyatlari qayd etilgan taqqoslash guruhlari bilan kvazieksperimental variant alohida protokol sifatida tanlanadi. Qaysi variant qo‘llangani natija olingandan keyin o‘zgartirib yozilmaydi. Boshlang‘ich ball, sportga tanishlik va pedagogik amaliyot muhim kontekst sifatida belgilanadi. Birgina dastlabki o‘rtacha ballning yaqinligi guruhlar barcha jihatdan teng ekanini isbotlamaydi. Shu sababli sababiy talqin kvazieksperimentda kuchliroq cheklanadi; aniqlanmagan farqlar ehtimoli hisobotda ochiq muhokama qilinadi.

O‘lchovlar dasturdan oldin, uning yakunida va oldindan belgilangan kechiktirilgan muddatda o‘tkazilishi taklif etiladi. Parallel topshiriqlar bir xil mezonlarga ega bo‘ladi, lekin aynan oldingi savollarni takrorlamaydi. Asosiy natija kechiktirilgan yangi vazifadagi pedagogik loyihalash sifati deb belgilanadi. Yakuniy tezkor natija va o‘zini baholash qo‘shimcha ko‘rsatkichlardir. Baholovchilar guruhga mansublikni imkon qadar bilmaydi; yozma mahsulotlar kodlanadi. Videoda guruhni taxmin qilish mumkin bo‘lsa, bu yashirilmagan metodologik cheklov sifatida qayd etiladi.

MUHOKAMA

Protokolning asosiy metodologik talabi o‘zgarish bilan ta’sirni farqlashdir. Faqat dastur guruhi yakunida yuqoriroq ball olgani sababli dastur samarali deb bo‘lmaydi. Talabalar odatiy o‘qish, takroriy topshiriq yoki boshqa amaliyot orqali ham rivojlanishi mumkin. Shuning uchun savol guruh ichidagi o‘sishdan ko‘ra, taqqoslash sharoitiga nisbatan qanday qo‘shimcha farq kuzatilganiga qaratiladi. Shu bilan birga, nazoratli dizayn ham noto‘g‘ri o‘lchovni to‘g‘rilamaydi. Dastur ta’sirini baholashdan avval mezonlar nimani o‘lchayotgani asoslanishi zarur.

Rejalashtirilgan asosiy tahlil dastlabki tayyorgarlikni hisobga olib, kechiktirilgan natijadagi guruhlar farqini baholaydi. Kuzatuvlar guruh va shaxs darajasida bog‘langan bo‘lsa, bunga mos ko‘p darajali model ko‘rib chiqiladi. Tartibli

baholash toifalarini avtomatik ravishda teng oraliqli sonlar deb olishdan saqlaniladi. Yig‘indi ko‘rsatkich ishlatilsa, uning mazmuni hamda o‘lchov xususiyatlari oldindan tekshiriladi. Model tanlovi ma’lumotni ko‘rgandan keyin eng qulay natijani olish uchun almashtirilmasligi kerak; zarur o‘zgarishlar sabab va vaqt bilan qayd etiladi.

Ta’sir haqidagi hisobotda farq miqdori, noaniqlik oralig‘i va pedagogik ahamiyat birga ko‘rsatilishi rejalashtiriladi. Wasserstein, Schirm va Lazar statistik xulosani faqat p qiymatining belgilangan chegaradan o‘tishiga qisqartirishni tanqid qiladi [8]. Shu bois kichik p qiymati amaliy foydani, katta p qiymati esa ta’sirning mutlaqo yo‘qligini avtomatik anglatmaydi. Minimal mazmunli farq ta’limiy oqibatga tayangan holda oldindan muhokama qilinishi kerak. Mazkur maqolada kuzatuv ma’lumoti bo‘lmagani uchun p qiymati, foiz o‘sish yoki samaradorlik koeffitsiyenti hisoblanmagan.

Qo‘shimcha natijalar ko‘payganda tasodifiy farqni asosiy kashfiyotga aylantirmaslik uchun birlamchi va izlanish xarakteridagi tahlillar ajratiladi. Sport ixtisoslashuvi bo‘yicha farqlangan ta’sirni tekshirish alohida savoldir; kichik guruhdagi o‘rtacha ko‘rsatkichga qarab qat’iy xulosa chiqarilmaydi. Natija faqat bir mezonda ko‘rinsa, u umumiy kompetensiya to‘liq shakllandi degan iboraga aylantirilmaydi. Hisobotdagi til dalilning qamroviga mos bo‘lishi, ijobiy, noaniq va kutilmagan kuzatuvlar bir xil ochiqlik bilan berilishi zarur.

Dasturga ajratilgan guruhdagi talabalar uning barcha mashg‘ulotlarini bajarmasligi mumkin. Shuning uchun randomizatsiyalangan variantda asosiy tahlil dastlabki taqsimlash bo‘yicha rejalashtiriladi. Faqat to‘liq qatnashganlarni qoldirish natijani faolroq talabalar foydasiga og‘dirishi mumkin. Qatnashuv darajasiga ko‘ra qo‘shimcha tahlil alohida, ehtiyotkor izoh bilan beriladi. U dastlabki taqsimlash bo‘yicha xulosani yashirincha almashtirmaydi. Kvazieksperimental variantda esa tanlash jarayoni va guruhga kirish sabablari imkon qadar ochiq tavsiflanishi kerak.

Yo‘qolgan ma’lumotlar soni va sababi har bir bosqichda qayd etiladi. Video yozilmagani, talaba baholashga kelmagani va ishtirokni to‘xtatgani bir xil sabab emas. Yetishmayotgan ballni o‘zboshimchalik bilan nolga yoki guruh o‘rtachasiga almashtirish taklif qilinmaydi. Qo‘llanadigan usul uning taxminlari bilan birga oldindan belgilanadi; zarur bo‘lsa, muqobil taxminlarda natijaning o‘zgarishi tekshiriladi. Ma’lumotlar sifati sust bo‘lsa, noaniqlik ochiq qoldiriladi. Formal model kamchilikni avtomatik bartaraf etadigan vosita sifatida ko‘rsatilmaydi.

Amalga oshirishni kuzatish modullarning o‘tilishi, qayta aloqa turi, rejalarning qayta ishlanishi va muqobil guruhga material tarqalishini qamrab oladi. Bu axborot dastur nima sababdan ishlagan yoki ishlamaganini tushunishga yordam berishi mumkin. Biroq jarayon va natija o‘rtasidagi korrelatsiya sababiy mexanizmning yakuniy isboti emas. Intervyu va refleksiv yozuvlar natijani boyitadi, lekin sonli farqni tasdiqlash uchun tanlab olingan ijobiy fikrlargagina tayanilmaydi. Qarama-qarshi tajribalar va salbiy holatlar ham tahlil doirasiga kiritiladi.

Etik nazoratda jismoniy xavfsizlik, shaxsiy tasvir va baholashning adolatliligi birgalikda ko‘riladi. Dastur xavfli harakatlarni sinashni talab qilmaydi; har bir amaliy vazifa tegishli nazorat va moslashtirish bilan tashkil etilishi kerak. Rozilik berilmagan tasvir ommaviy tarqatilmaydi, ma’lumotlar kodlanadi va foydalanish doirasi belgilanadi. Zarar, noqulaylik yoki haddan tashqari yuklama haqidagi qaydlar faqat ijobiy ta’sirni ko‘rsatish uchun chetga chiqarilmaydi. Samaradorlik xulosasi foyda bilan birga qo‘llash xarajati va cheklovlarini ham ochishi lozim.

Hozirgi protokolning chegarasi aniq: u dalil olish tartibini taklif qiladi, dalilning o‘zini emas. Muassasa resurslari, guruhlar soni, baholash vositasi va ruxsat jarayonlari aniqlanmasdan tajribani boshlash tavsiya etilmaydi. Rejani ro‘yxatga olish, o‘zgarishlarni qayd etish va anonimlashtirilgan materiallarni ulashish imkoniyatini oldindan ko‘rib chiqish shaffoflikni kuchaytirishi mumkin. Biroq ochiqlik qatnashchilarning maxfiylik huquqidan ustun qo‘yilmaydi; ulashish doirasi rozilik va tegishli tartib bilan belgilanadi.

XULOSA

Bo‘lajak jismoniy tarbiya o‘qituvchilarida konstruktiv-harakat kompetensiyasini shakllantirish dasturining samaradorligini tekshirish uchun mazmun, mexanizm, o‘lchov va taqqoslash shartini bog‘laydigan protokol ishlab chiqildi. Dastur tashxislash, loyihalash, mikroo‘qitish, video tahlil, qayta bajarish va yangi vazifaga transfer modullaridan tashkil topgan loyiha sifatida taqdim etildi. Uning asosiy kutiladigan natijasi sport ko‘rsatkichining o‘sishi emas, yangi pedagogik vaziyatda harakatni o‘rgatish qarorining sifatidir. Dasturga qatnashuv, undan qoniqish va kompetensiya o‘zgarishi alohida ko‘rsatkichlar sifatida farqlandi. Teng vaqtli faol taqqoslash, boshlang‘ich hamda kechiktirilgan o‘lchovlar, imkon qadar mustaqil baholash va oldindan belgilangan tahlil sababiy xulosani kuchaytirish shartlari sifatida taklif etildi. Tanlanma hajmi ilmiy maqsadga ko‘ra asoslanishi, yo‘qolgan ma’lumotlar ochiq qayd etilishi va natija faqat statistik ahamiyat bilan cheklanmasligi zarur. Mazkur maqolada tajriba-sinov o‘tkazilmaganligi sababli dastur foydali, ustun yoki ishonchli samarali ekani tasdiqlanmaydi. Ilmiy hissa shunday da’voni keyinchalik tekshirish imkonini beradigan qarorlar va cheklovlarning oshkor bayonidadir. Empirik tekshiruvdan keyin ham xulosa o‘rganilgan guruh, qo‘llanish sharoiti va o‘lchovning imkoniyatlari bilan chegaralanishi kerak. Dastur muvaffaqiyati haqida dalillangan fikr aynan shu shartlar bajarilgandagina shakllantiriladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Nurullayev A.R. (2025). Bo‘lajak jismoniy tarbiya o‘qituvchilarini kasbiy tayyorlashda o‘quv jarayonini

loyihalashning nazariy jihatlari. Maktabgacha va maktab ta’limi, 3(12). (p. 2804–2808). DOI: 10.5281/zenodo.18093422

2. Tangriyev A.T. (2026). Oliy ta’lim muassasalarida jismoniy tarbiya mashg‘ulotlarini individuallashtirishning samaradorligi: kompetensiyaviy yondashuv asosida. Maktabgacha va maktab ta’limi, 4(6). (p. 109–113). DOI: 10.5281/zenodo.20791445

3. Адольф В.А., Ситничук С.С., Тимошенко Е.Н. (2024). Педагогическое сопровождение развития здоровьесберегающей компетентности будущего специалиста в поликультурной образовательной среде вуза: междисциплинарный подход. Вестник КГПУ им. В.П. Астафьева, № 4(70). (p. 32–44).

4. Рыбакина Н.А. (2018). Образовательная компетенция: сущность и педагогическая модель формирования в контексте непрерывного образования. Образование и наука, 20(5). (p. 32–55). DOI: 10.17853/1994-5639-2018-5-32-55

5. Sims S., Fletcher-Wood H. (2021). Identifying the characteristics of effective teacher professional development: a critical review. School Effectiveness and School Improvement, 32(1). (p. 47–63). DOI: 10.1080/09243453.2020.1772841

6. Connolly P., Keenan C., Urbanska K. (2018). The trials of evidence-based practice in education: a systematic review of randomised controlled trials in education research 1980–2016. Educational Research, 60(3). (p. 276–291). DOI: 10.1080/00131881.2018.1493353

7. Lakens D. (2022). Sample Size Justification. Collabra: Psychology, 8(1), article 33267. (p. 1–28). DOI: 10.1525/collabra.33267

8. Wasserstein R.L., Schirm A.L., Lazar N.A. (2019). Moving to a World Beyond “p < 0.05”. The American Statistician, 73(sup1). (p. 1–19).

DOI: 10.1080/00031305.2019.1583913